

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih: 29 Kasım 2024
Sayı: 630

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

“Deprem İllerinde Deprem Yaratmış Ekonomik Sorunların Giderilmesi İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mehmet GÜZELMANSUR
Hatay Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm , Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe
Tarih: 3-12-2024	Esas No: 2/2736

TEMM KANUNLAR VE KARARLAR BSK LIGI
02 Aralık 2024
Numara:

TEMM GENEL EVRAK
02 Aralık 2024
No: 1539672

GENEL GEREKÇE

6 Şubat 2023 tarihli Kahramanmaraş merkezli deprem ile 20 Şubat Defne ve Samandağ merkezli depremlerdeki toplam yıkımın ve can kayıplarının yarısı Hatay'da yaşanmıştır.

Bahsedilen depremlerle Hatay'ın ekonomisi, sosyal ve demografik yapısı, tarihi ve kültürel dokusu kısa sürede ve olağan tedbirlerle toparlanamayacak derecede yara almıştır. Bahsedilen depremlerde 250 bini aşkın konut yıkılmış, 30 mahalle tamamen yok olmuştur. Depremi üzerinden 20 ayı aşkın bir zaman geçmesine rağmen, teslim edilen konut sayısı ihtiyacın ancak %8'ine tekabül etmekte olup hâlâ konteynerlerde yaşamaya devam eden 223.906 vatandaşımız bulunmaktadır.

Yıkılan ticarethane sayısı 45.192 olmasına rağmen yapıp teslim edilen bir işyeri dahi olmamış. 20 ayda sadece 6.180 prefabrik işyeri yapılmıştır. Geneli 21 metrekare olan bu yetersiz işyerlerinde insanlarımızın hava şartlarından etkilenmeden, güvenlik ve mahremiyete sahip olmadan ticaret yapmaları, hizmet vermeleri mümkün olmamaktadır.

Depremlerde 210 okulun kullanılamaz hale geldiği Hatay'da bunların ancak yarısı açılmış olup açılanın da %80'i konteynerden oluşmaktadır. Yine depremlerde yıkılan ve yapılmayan ASM sayısı 56'dır. Hatay'da 71 tane boş aile hekimliği birimi bulunmaktadır. Deprem sonrasında yurt dışına, il dışına ve ilimizin diğer ilçelerine doğru yaşanan yoğun göç nüfusun düşmesine, düşük nüfus da ücretlerin düşmesine neden olduğu için Hatay'a gelip aile hekimliğinde çalışacak hekim, hemşire bulunamamaktadır. Bu nedenle 100 bin insanımız koruyucu sağlık hizmetinden mahrumdur. Kamuda ihtiyaç duyulan doktor, mühendis, yargı mensubu, bürokrat, öğretmen gibi meslek gruplarından da, barınma ihtiyaçları ailelerini de kapsayacak şekilde temin edilmediği, eğitim olanakları yetersiz olduğu, ilave ücretler ödenmediği için Hatay'a gelip çalışmak isteyen olmamaktadır. Mecburen gelenler de bir yolunu bulup gitmektedirler.

Yukarıda özetlenen bilgilerde yer alan sorunlar Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde de yaşanmaktadır. Hatay'da ve bahsedilen yerlerde barınma krizi devam etmekte, sosyal ve ekonomik yaşamdaki çöküntü durdurulamamakta, sağlık ve eğitim başta olmak üzere kamu hizmetleri yetersiz kalmaktadır. Kısaca anılan 4 il ve 2 ilçede hayat, alınan olağan tedbirlerle normale döndürülememektedir.

Bu sorunların çözülebilmesi için Hatay ile söz konusu ve ilçelere özel bazı düzenlemelere acil ihtiyaç duyulmaktadır. Bu nedenle hazırlanan Kanun Teklifi ile mücbir sebebin 2026 sonuna kadar uzatılması, esnaf kefalet kredi limit ve vadesinin artırılması, sigorta primi işveren hissesinin devlet tarafından karşılanması, konut ve işyeri satışlarından KDV alınmaması, deprem konut, işyeri ve ahır bedelinin yarısının Devlet tarafından karşılanması, prefabrik işyerlerinde elektriğin AFAD tarafından ödenmesi, kamuda hizmet verenlere aylık 10 bin TL tazminat ödenmesi, fazla çalışma saatlik ücretinin 2 katına çıkarılması ve aile sağlığı çalışanlarının ödemelerinde depremden önceki son aya ait aylık ücretlerinden az olmamak üzere ödeme yapılması, kullanılamaz durumdaki aile hekimliği birimleri için depremden önceki son aya ait aile sağlığı merkezi gider ödemesinin ödenmeye devam edilmesi, koruyucu sağlık hizmetlerinin uygulanması ile ilgili performans/başarı oranına göre kesintinin yapılmaması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde 31/12/2026 tarihine kadar mücbir sebep halinin uygulanması düzenlenmiştir.

MADDE 2- Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi kefaletiyle esnaf ve sanatkârlara kullandırılan işletme kredilerinde azami vadenin 84 ay, azami limitin 5 milyon Türk lirası olarak uygulanması düzenlenmiştir.

MADDE 3- Maddede, 6 Şubat depremlerinde Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde yıkılan iş yerleri yerine inşa edilen prefabrik çarşılarda yer alan iş yerlerinin elektrik tüketim bedelinin kalıcı işyerleri teslim edilinceye kadar AFAD bütçesinden karşılanmaya devam edilmesine yönelik düzenleme yer almaktadır. Ayrıca deprem konut, işyeri ve ahırların bedelinin yarısının Hazine tarafından karşılanmasına dair düzenleme de maddede yer almaktadır.

MADDE 4- Madde ile, 31/12/2030 tarihine kadar Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde konut ve işyeri alımlarında KDV sıfırlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Düzenlemeyle, 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde memurlara, kamuda, KİT'lerde çalışan işçi ve sözleşmelilere, geçici görevlendirmeye çalışanlara 31/12/2026 tarihine kadar, her ay on bin Türk lirası tazminat ödenmesi öngörülmüyor. Ayrıca madde, memurların 90 saati aşmayan fazla çalışma ücretinin saat başına yürürlüktekinin 2 katı şeklinde ödenmesine dair hüküm içeriyor.

MADDE 6- Madde, Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş, ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde 31 Aralık 2026 tarihine kadar, sözleşmeli aile hekimleri ile aile sağlığı çalışanlarının ödemelerinde depremden önceki son aya ait aylık ücretlerinden az olmamak üzere ödeme yapılmasına, kullanılamaz durumdaki aile hekimliği birimleri için depremden önceki son aya ait aile sağlığı merkezi gider ödemesinin ödenmeye devam edilmesine, koruyucu sağlık hizmetlerinin uygulanması ile ilgili performans/başarı oranına göre kesintinin yapılmamasına yönelik düzenlemeleri içermektedir.

MADDE 7- Düzenlemeyle, 31/12/2026 tarihine kadar, Hatay ilinde faaliyet gösteren işyerlerinin sigorta primlerinin işveren hisselerine ait kısmı Hazine ve Maliye-Bakanlığı tarafından karşılanacaktır.

MADDE 8- Yürürlük maddesidir.

MADDE 9- Yürütme maddesidir.

**DEPREM İLLERİNDE DEPREMİN YARATTIĞI EKONOMİK SORUNLARIN
GİDERİLMESİ İLE BAZI KANUN VE KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMELERDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş ilinde meydana gelen depremlerden sonra ilan edilen mücbir sebep hali Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde 31/12/2026 tarihine kadar uygulanır.

MADDE 2- Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde Esnaf ve Sanatkârlar Kredi ve Kefalet Kooperatifi kefaletiyle esnaf ve sanatkârlara kullandırılan işletme kredilerinde 31/12/2026 tarihine kadar azami vade 84 ay ve azami limit 5 milyon Türk lirası olarak uygulanır.

MADDE 3- 15/5/1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun'a aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 28- 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler dolayısıyla Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde yıkılan iş yerleri yerine inşa edilen prefabrik iş yerlerinin elektrik tüketim bedeli, söz konusu iş yeri kullanıldığı sürece Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı bütçesinden karşılanır."

"GEÇİCİ MADDE 29- 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle bu Kanunun geçici 27 nci maddesi kapsamında konut, işyeri ve ahır inşası için hak sahiplerinin borçlandırıldıkları tutarın yarısı Hazine tarafından karşılanır."

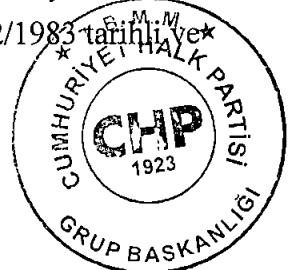
MADDE 4- 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 46- Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde yapılan konut ve işyeri teslimleri 31/12/2030 tarihine kadar katma değer vergisinden müstesnadır."

MADDE 5- 27/6/1989 tarihli ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

"GEÇİCİ MADDE 47- (1) 6/2/2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslâhiye ilçelerinde sürekli görevle fiilen çalışmakta olan;

a) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, 27/7/1967 tarihli ve 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu, 28/5/1988 tarihli ve 3466 sayılı Uzman Jandarma Kanunu, 18/3/1986 tarihli ve 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu, 24/2/1983 tarihli ve

2802 sayılı Hakimler ve Savcılar Kanunu ile 11/10/1983 tarihli ve 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi personele,

b) Kamu kurum ve kuruluşlarında sürekli ve geçici işçi olarak çalıştırılan personele,

c) 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ve diğer mevzuat uyarınca sözleşmeli olarak çalıştırılan personele,

ç) İlgili mevzuatı uyarınca istihdam edilen diğer personele,

bu madde yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2026 tarihine kadar, her ay on bin Türk lirası tazminat ödenir ve bu tutara, her yılın Aralık ayında Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan yıllık tüketici fiyat endeksine göre artış yapılır. Söz konusu tazminat; (a), (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki personelden, depremle ilgili bir görevin ifası amacıyla bu madde kapsamında Hatay'da geçici olarak görevlendirilen personele de ödenir.

(2) Tazminat, fiilen görev yapılan süreyle orantılı olarak her ayın sonunda ödenir ve damga vergisi hariç herhangi bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaz.

(3) Birinci fıkra kapsamında fiilen fazla çalışma yaptırılan 657 sayılı Kanuna tabi personele; bu madde yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 31/12/2026 tarihine kadar, ayda 90 saati geçmemek üzere, saat başına yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda belirtilen fazla çalışma ücretinin 2 katı, Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde fazla çalışma ücreti olarak ödenir.”

MADDE 6- 24/11/2004 tarihli ve 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 1- (1) Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş, ve Malatya illeri ile Gaziantep’in Nurdağı ve İslahiye ilçelerinde aile hekimliği uygulaması 31/12/2026 tarihine kadar aşağıdaki şekilde yürütülür:

a) Sözleşmeli aile hekimleri ile aile sağlığı çalışanlarının ödemelerinde; kayıtlı kişiler için ödenecek ücret, tarama ve takip katsayısı ile teşvik ödemeleri her biri ayrı ayrı hesaplanarak genel hayata etkili afet durumdan önceki son aya ait aylık ücretlerinden az olmamak üzere ödeme yapılır.

b) Hizmet sunumuna devam edilmesi mümkün olmayan aile hekimliği birimleri için genel hayata etkili afetin yaşandığı durumdan önceki son aya ait aile sağlığı merkezi gider ödemesi ödenmeye devam edilir. Bu birimler müdürlükçe gösterilen yerlerde hizmet sunumuna devam eder.

c) Koruyucu sağlık hizmetlerinin uygulanması ile ilgili performans/başarı oranına göre kesinti yapılmaz.”

MADDE 7- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 105- 31/2/2026 tarihine kadar, Hatay, Adıyaman, Kahramanmaraş ve Malatya illeri ile Gaziantep’in Nurdağı ve İslahiye ilçelerinde faaliyet gösteren işyerlerinin 81 inci maddede sayılan ve 82 nci madde uyarınca belirlenen prime esas kazançları üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren ve işçi hisselerine ait kısımlarından %7’şerlik orandaki bölümü, 81 inci maddenin 1 inci fıkrasının 1 bendindeki 5 puanlık kısmına isabet eden tutarı hariç olmak üzere, Hazine ve Maliye Bakanlığı bütçesine bu amaçla tahsis edilecek ödenekten karşılanır.”

MADDE 8- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

